

TISKOVÁ ZPRÁVA

Světová premiéra opery Filoktétés

V Ostravě 11. 5. 2015

Operní soubor NDM uvede v květnu světovou premiéru opery jednoho z nejvýznamnějších českých hudebních skladatelů současnosti Jana Klusáka.

Klusákův jednoaktový **Filoktétés** vychází ze stejnojmenné Sofoklovy tragédie, odehrávající se na ostrově Lémnu na severu Egejského moře v desátém roce trojské války. Bojovník a vynikající lučištník Filoktétés byl účastníkem první řecké výpravy za dobytím Tróje. Byl však uštknut hadem, jehož jed jej sice nezabil, ale rána se nikdy nezahojila. Odysseus jej proto vylákal na pustý ostrov. Věštba ale předpověděla, že Trója bude dobyta teprve tehdy, až bude Paris zabit Filoktétovým lukem, který nikdy nemíjí cíl. Odysseus s Achillovým synem Neoptolemem proto připlouvají na ostrov, aby od Filoktéta získali jeho luk. Plán se zdaří, Neoptolemos však Filoktéta přemlouvá, aby se s nimi vrátil dobýt Tróju. Filoktétovi se nakonec zjevuje samotný Héraklés a přiměje jej zapomenout na utrpené křivdy a jít za válečnou slávou. „*Filoktétés je muž vyvržený vlastním společenstvím a odsouzený k izolaci v naprosté samotě. Deset let sní o pomstě, ale vyšší mravní princip (,boží vůle) mu nakonec káže vrátit se a spolupracovat se soukmenovci i bez nároků na jakékoli uznání,*“ dodává **Jan Klusák**.

„*Filoktétés je celovečerní jednoaktovkou po vzoru Straussovy Salome. Je to dílo interpretačně extrémně velmi náročné, vyžadující nesmírnou koncentraci všech umělců na inscenaci zúčastněných,*“ uvádí ředitel NDM a režisér inscenace **Jiří Nekvasil**. „*Libreto zdůrazňuje obřadnost, rituálnost a až jakýsi oratorní pohled – přístup k opeře. Humor zde není explicitně přítomen, snad sem chvílemi vstupuje, ale až do inscenace, spíše v ironické podobě, s pohledem na sebestřednost a sebezahleděnost i hýčkanou ublíženost postav. Je to další pohled na možnosti opery 21. století, je to další důležitá a originální položka v Klusákově tvorbě na poli hudebního divadla,*“ říká Nekvasil.

Libreto sestavil sám skladatel z textu Sofoklova dramatu v překladu **Rudolfa Mertlíka** s přihlédnutím ke komentářům **Karla Hubky**. V hudebním nastudování **Marka Ivanoviče**, režii **Jiřího Nekvasila**, na scéně **Daniela Dvořáka** a v kostýmech **Simony Rybákové** se v hlavních rolích představí **Jakub Tolaš** (Filoktétés), **Jorge Garza** (Odysseus / Odysseův vyzvědač

Marcela Bednařiková

Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 774 997 516
E-mail: marcela.bednarikova@vasedivadlo.cz
www.ndm.cz

přestrojený za kupce), **Jana Hrochová** (Neoptolemos, syn Achillův) a **Martin Gurbal'** (Héraklés). Na inscenaci se dále podílí pánská část sboru opery NDM pod vedením **Jurije Galatenka**. Operu uvede NDM v českém originále s anglickými titulky.

Světová premiéra se uskuteční 14. května 2015 v 18.30 hodin v Divadle Antonína Dvořáka, reprízy 16. a 21. května 2015 v 18.30 hodin v Divadle Antonína Dvořáka. Inscenace vzniká v koprodukcí s Operou Národního divadla v Praze, kde uvedeme její poslední, čtvrté představení 23. května 2015 v 19 hodin na scéně Národního divadla v Praze v rámci programu mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro 2015.

KDO JE JAN KLUSÁK?

Narodil se 18. dubna 1934 v Praze, kde také vystudoval Akademii múzických umění v oboru skladba. Od roku 1959 spolupracoval s dirigentem a spolužákem Liborem Peškem, jehož souboru Komorní harmonie, působícímu v Divadle Na Zábradlí, věnoval řadu skladeb. Napsal množství scénické hudby, například pro hru Václava Havla *Zahradní slavnost* (1963). Jeho hudební stylovou inspirací byl meziválečný neoklasicismus – Iša Krejčí, Igor Stravinskij, Sergej Prokofjev. Již v šedesátých letech nasměroval svůj tvůrčí zájem také k filmové tvorbě, jako skladatel i jako herec. Objevil se v menších i větších rolích v několika snímcích české nové vlny – *Sedmikrásky* (1966), *O slavnosti a hostech* (1966), *Mučedníci lásky* (1966) nebo *Valerie a týden divů* (1970). K těmto a mnoha dalším filmům složil také hudbu. Po srpnu 1968 byl označen za politicky nežádoucí osobu a jeho činnost byla omezována. Začal působit v Divadle Járy Cimrmana, kde se zařadil i mezi herce. (Hudebně spolupracoval na inscenacích *Hospoda Na mýtince*, *Vražda v salonním coupé*, *Cimrman v říši hudby* a *Dlouhý, Široký a Krátkozraký*). I odtud však musel v roce 1976 odejít. Po roce 1989 byl zvolen předsedou hudebního odboru obnoveného spolku Umělecká beseda, místopředsedou České hudební rady a stal se členem umělecké komise mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro. V roce 2006 byl oceněn medailí Za zásluhy o stát v oblasti kultury a umění III. stupně. Jeho špičkovou tvorbu provází neotřelá hudební invence, ale i úcta k hodnotám a jistá spřízněnost s dílem Gustava Mahlera a Bedřicha Smetany, stejně jako mystifikace, ironie a hudební humor.

Marcela Bednařiková

Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 774 997 516
E-mail: marcela.bednarikova@vasedivadlo.cz
www.ndm.cz